

ПОДІЛЬСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК
ПОДОЛЬСКИЙ НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК
PODOLSKY SCIENTIFIC HERALD

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ
№ 1 (13) / 2020

Вінниця

Редакційна колегія журналу «Подільський науковий вісник»

Головний редактор: *Яблочников С.Л.* д.пед.н., к.т.н., професор, член-кореспондент Міжнародної академії комп'ютерних наук та систем (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Заступник головного редактора (педагогічний напрямок): *Давиденко Г.В.* д.пед.н., к.філол.н., доцент (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Заступник головного редактора (економічний напрямок): *Швед В.В.* к.е.н., доцент (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Технічний редактор: *Омельченко О.В.* (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Редакційна колегія:

Аксьонова Г.І. д.пед.н., професор (Академія права та управління, Російська Федерація)

Атаманчук П.С. д.пед.н., професор, академік Академії наук вищої освіти України (Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, Україна)

Балахонова О.В. д.е.н., доцент (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Ваколюк С.М. к.ю.н., полковник міліції (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Ващенко О.М. д.е.н., професор (Волгоградський інститут бізнесу, Російська Федерація)

Галаш Р.А. д.е.н., доцент (Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, Україна)

Даниленко Л.І. д.пед.н., професор (Національна академія державного управління при Президентові України, Україна)

Доуцек Петер професор (Вища школа економіки у Празі, Чеська республіка)

Маришка Мілош PhD, доцент (Вища школа економіки у Празі, Чеська республіка)

Маркіна І.А. д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної академії кооперації (Полтавська державна аграрна академія, Україна)

Наумов Д.І. к.соц.н., доцент (Білоруський державний економічний університет, Республіка Білорусь)

Овчаренко Є.І. д.е.н., доцент (Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, Україна)

Пригоцький В.А. к.ю.н. (Вінницький інститут Університету «Україна», Україна)

Прутська О.О. д.е.н., професор (Вінницький національний аграрний університет, Україна)

Ткачук О.М. д.е.н., професор (Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Україна)

Сандіп Кумар. Гупта доктор філософії, професор (Університет Шарда, Індія)

Сімхович В.О. д.соц.н., професор (Білоруський державний економічний університет, Республіка Білорусь)

Сосницька Н.Л. д.пед.н., професор (Таврійський державний агротехнологічний університет, Україна)

Ткаченко І.С. д.е.н., професор (Хмельницький національний університет, Україна)

Чижевська Л.В. д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України (Житомирський державний технологічний університет, Україна)

Яблочникова І.О. к.пед.н., доцент (Вінницька академія неперервної освіти, Україна)

Подільський науковий вісник. – Науки: економіка, педагогіка. – 2020. – №1 (13). – 125 с. – Мови: українська, російська, англійська, польська.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet Вченою радою Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна»

(протокол №4 від 05.03.2020 року) та рішенням редакційної колегії.

Журнал розміщується у міжнародних наукометричних базах даних:

PIHC (eLIBRARY.RU), Index Copernicus, Google Scholar, CiteFactor та Scientific Indexing Services

Науковий журнал «Подільський науковий вісник» зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

серія KB №22469-12369P від 26.12.2016 року)

ISSN (Print): 2521-1390

Адреса редакційної колегії:

Україна, 21000, м. Вінниця
вул. Хмельницьке шосе, 23А
тел. (063)065-56-59
e-mail: pnv.in.ua@gmail.com
офіційний сайт: pnv.in.ua

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ЕКОНОМІКА ТА ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

<i>Балахонова О.В., Головачова А.А.</i> Методика формування ринкової ціни підприємства	5
<i>Балахонова О.В., Куляс Т.О.</i> Етапи розвитку системи соціального захисту населення України	10
<i>Балахонова О.В., Леухін К.К.</i> Генезис основних етапів розвитку власного капіталу	14
<i>Балахонова О.В., Побережний Б.О.</i> Методика фінансового планування на комунальних підприємствах	18
<i>Бачинський О.В., Каченюк М.І.</i> Безготівкові розрахунки як складова ринку банківських послуг	22
<i>Гурочкіна В.В.</i> Цифрова трансформація бізнес-моделі промислових підприємств	28
<i>Дзобелова Б.В., Яблочников С.Л., Айрапетян А.А.</i> Патентная система налогообложения: преимущества и недостатки	36
<i>Макеев А.В. М.К.</i> Сидоров и опыт экономической выставочной деятельности в интересах регионального развития	40

РОЗДІЛ ІІ. УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

<i>Грушовенко О.В.</i> Концептуальні підходи до вирішення проблеми розширення філіальної мережі банку як фактора забезпечення його конкурентоспроможності	49
<i>Євась Т.В., Дмитренко Н.О., Хапило М.О.</i> Управління власними коштами підприємства	54
<i>Жукова О.А., Озоліна А.О.</i> Теоретичні підходи щодо фінансової стійкості підприємства	59
<i>Подгайская Л.И., Табола Е.Н.</i> Marka jako czynnik konkurencyjności banku komercyjnego	64
<i>Подгайский Ф.А.</i> Маркетинговые возможности компаний в условиях роста информационных потоков	70
<i>Татиева М.М., Шаймардан А.</i> Финансовое посредничество: проблемы и пути решения	76
<i>Ткаченко М.І., Євась Т.В., Олійник О.С.</i> Роль фінансового менеджменту в діяльності комунального підприємства	82
<i>Ярохович Е.А.</i> Усовершенствования сбытовой деятельности торгово-производственного предприятия	87

http://www.rusnauka.com/17_APSN_2013/Economics/1_140787.doc.htm

6. Богомаз О. Ю. Організаційна складова розвитку безготівкових розрахунків в Україні. *Управління розвитком*. 2011. № 9 (106). URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Uproz/2011_9/u1109boh.pdf

7. Волосович С. В. Ринок платіжних карток в Україні: розвиток та страхування. *Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка*. К. 2010.

8. Коць О.О., Гоменюк В.В. Сучасний стан і перспективи розвитку ринку платіжних карток в Україні. *Електронне наукове видання "ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО" Мукачівського Державного університету*. Вип. №15. 2018. С. 671-678. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/15_ukr/102.pdf

9. Міщенко С. Вдосконалення системи безготівкових роздрібних платежів. К.: Київський ун-т, 2014.

10. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/news/all/populyarnist-bezgotivkovih-rozrahunkiv-platijnimi-kartkami-zrostaye-zavdyaki-innovatsiyam>

11. Білоус О.В. Зарубіжний досвід організації безготівкових розрахунків у країнах із розвиненою ринковою економікою. *Подільський науковий вісник*. 2018. №3. С. 159-166

12. Швед В.В. Банківське регулювання та нагляд. Сутність та значення. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. № 5 (11). С. 124-127

13. Давиденко Г.В., Омельченко О.В. До питання про моніторинг фінансової стабільності банківської системи України. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 9 (1). С. 108-112

Гурочкіна В.В., к.е.н.,
доцент кафедри економіки підприємства
Університету ДФС України
ORCID: 0000-0001-8869-0189

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

DIGITAL TRANSFORMATION OF BUSINESS MODEL OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

Анотація. У статті розглянуто типи цифрових трансформацій, що впливають на національну економіку України, змінюючи бізнес моделі промислових підприємств та якість життя суспільства. Визначено стадії переходу українського суспільства, підприємництва та державних установ на цифрові технології. Зазначено ключові розділи адженди України на шляху цифровізації національної економіки. Підкреслено наявність синергетичних та емерджентних ефектів цифрової трансформації. Охарактеризовано ключові елементи концептуальної схеми цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств, які дозволяють концентрувати увагу на соціальному та індустріальному блоці, що дає можливість адаптувати діяльність промислових підприємств максимально ефективно та забезпечує гнучкість реагування управлінських рішень в трансформаційному середовищі.

Ключові слова: технологічні інновації, цифрові технології, трансформація, цифровізація, бізнес-модель промислового підприємства.

Abstract. Article deals with the types of digital transformations that affect national economy of Ukraine, changing business models of industrial enterprises and quality of life societies. Stages of transition Ukrainian society, business and state institutions to digital technologies have been determined. Selected Agenda and Concept of Digital Economy as the main directions in way of digitalization national economy of Ukraine. The presence of synergistic and emergent effects of digital transformation is accented. Key elements of conceptual scheme of digital transformation business model of industrial enterprises, which allow focusing on social and industrial block, which gives opportunity to adapt the activity of industrial enterprises as effectively as possible and provides flexibility of response management decisions in transformation environment. Predicted results of digital transformation of the country and industrial enterprises are highlighted.

Keywords: technological innovations, digital technologies, transformation, digitization, business model of industrial enterprise.

Постановка проблеми. Цифрові трансформації як глобальний тренд світової економіки, відкривають унікальні можливості для розвитку промислових підприємств та підвищення якості життя суспільства України в цілому. Поступово посилюється перехід українського суспільства, підприємництва та державних установ на цифрові технології, стаючи ключовою аджендою на шляху до процвітання й добробуту країни. Цифрова трансформація впливає на бізнес-моделі, та в цілому на економіку кожної країни світу, ініціюючи синергетичні та емерджентні ефекти.

Центральне місце у цифровій трансформації займають процеси автоматизації не тільки підприємств, організацій, державних установ та урядових організацій, а і суспільства й особистості (що пов'язано із роботою організму людини).

За результатами досліджень McKinsey Global Institute потенційних наслідків цифровізації та їх вплив на національну економіку Сполучених Штатів визначено, що частина робочих місць скорочується, а натомість прогнозується чистий позитивний приріст кількості робочих місць у стратегічній перспективі до 2030 р. [8] Фахівці McKinsey Global Institute зазначають, що «автоматизація не відбувається у вакуумі», тому драйвером в цьому процесі як раз є суспільство. Під час трансформаційних процесів важливою є специфічна якість «здатність адаптуватись і процвітати в умовах змін», саме це нас очікує сьогодні та й у найближчих перспективах.

Україна не є виключенням глобального тренду. Індустрія 4.0 та інноваційні цифрові технології масово провадять як на державному рівні у програмах розвитку країни, так і на корпоративних рівнях, що відображається на стратегічних напрямках та ідеях бізнесу. Відповіддю на трансформаційні зміни економіки країни та суспільства є актуалізується досліджень практичного напрямку викликів цифровізації та їх вплив на рівень розвитку промислових підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика впливу процесу діджиталізації та цифрових технологій діяльність компаній та їх бізнес-моделі була розглянута українськими та іноземними науковцями. Войнаренко М.П., Джулій Л.В., Кузьміна О.М., Янчук Т.В. [1] визначили шляхи управління розвитком інноваційних бізнес-

процесів за умов використання автоматизованих інформаційних систем, О.М. Томашевський, Г.Г. Цегелик, М.Б. Вітер, В. І. Дудук [3] дослідили теоретичну сутність та історичний розвиток інформаційних технологій та методичні основи моделювання бізнес-процесів. Колин К.К. дослідив соціалізацію інформації. Незважаючи на роботу, проведену дослідниками цифрових технологій щодо їх впливу на продуктивність праці та розвиток моделей організації бізнесу, що лежать в основі діючих систем управління сучасними промисловими підприємствами, їх результати дотепер не здатні забезпечити проривного зростання операційної ефективності. Методологічне опрацювання питання можливості трансферу успішного досвіду застосування цифрових технологій для підприємств різних галузях економіки потребує додаткових науково-практичних зусиль. Розробка комплексної концептуальної схеми цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств, прийнятої для реалізації в практиці викликає ще більшу складність. У цих умовах розробка науково-обґрунтованих і практично значущих рекомендацій в області методичного забезпечення цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств позитивно вплине на діяльність учасників індустріального ринку і економіки в цілому.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвитку цифрової трансформації економіки України та бізнес-моделей на сьогодні приділяється багато уваги у боку уряду та наукового світу. За даними рейтингу Міжнародного союзу електрозв'язку (International Telecommunication Union, ITU) рівень ICT Development Index Україна у рейтингу знаходиться лише на 79 позиції, коли у 2013 р. рівень України був на 68 позиції. Тому враховуючи спадну динаміку рейтингу ICT України урядом прийнято рішення щодо «цифрової трансформації». Міністерство економічного розвитку і торгівлі України у грудні 2016 року презентували проект «Цифрова адженда України – 2020» [4] що стала основоположною моделлю для формування напрямів політики, першочергових сфер й ініціатив та проекту «цифровізації» України на найближчі 3 роки. У проекті визначені основні принципи розвитку цифрового середовища для розбудови цифрової економіки України. Визначено напрями впровадження ініціатив щодо трансформації державних організацій через «цифровізацію» основним стратегічним технологіям. На сьогодні в Україні існує більше 1000 ІТ-підприємств, у яких працює понад 100 тис. ІТ-фахівців: розробників, тестувальників, продакт-менеджерів та інших.

Другим кроком стала прийнята Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства на 2018-2020 р., що схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 року № 67-р, під цифровізацією суспільства та держави розуміють «насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливорює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір. Цифровізація є визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності» [5].

Під впливом розвитку інформаційних технологій продуктивність стрімко зростає, водночас, відбувається розширення інтелектуальних можливостей, що знаходять своє відображення на пов'язаних із ними продуктами. Це все генерується у нову еру ІТ - конкуренції. Технології змінюють не тільки ланцюг доданої вартості продуктів та послуг, а і стратегічні рішення учасників виробничих та інноваційних бізнес-процесів. В результаті створюється синергія та/або проявляються емерджентні властивості економічної системи.

Еволюційні трансформації цифрового і фізичного світу набувають такої форми:

1. Cyber-фізичні системи (CFS) дозволяють об'єднати обчислювальні та фізичні (механічні або електронні) можливості. CFS дають можливість здійснювати обмін інформацією, проводити моніторинг, контроль, досягати оптимізації та автономності. Наприклад, автономна автоматизована інтелектуально-виробнича лінія з виробничими процесами. Такі КФС за всякчас пов'язані із фізичними особами через Інтернет.

2. Системи Cyber-людина (CHS) є інтегрованими інформаційними технологіями у організми людей. Наприклад, інформаційні датчики про стан здоров'я або інноваційні комп'ютерні дисплеї та тактильні інтерфейси, що створені для осіб з порушенням зору.

Цифрова трансформація впливає на бізнес-моделі та поведінку суб'єктів господарювання в ній. Коли власники бізнесу, посередники та клієнти стають поінформованими, змінюються їх рішення, оцінки та покупки. Виникає конкуренція за інтерфейс кінцевого користувача, що в значній мірі не залежить де компанії знаходиться в ланцюгу цифрової трансформації. Перехід на «цифру» впливає на встановлені відносини з клієнтами, а також на всі інноваційні бізнес-процеси, концентруючи увагу на потребах клієнта.

Цифрова трансформація бізнес-моделі промислових підприємств може відбуватись на рівні окремих ланок виробничого ланцюга вартості, а може кардинально змінювати бізнес. Розширюються можливості інтелектуальних, розумних та інноваційних продуктів пов'язаних між собою. Така емерджентна генерація має назву «Інтернет речей» та відкриває нову еру конкуренції. Звичайне конкурентне середовище трансформується під впливом зміни природи «речей», що водночас змінює і конкурентні перетворення.

Після трансформації конкурентного середовища настає етап трансформації технологічної інфраструктури, яка називається «Технологічний стек» і має багаторівневу структуру. Наприклад, вона може містити в собі модифіковану технологію, програмні додатки і операційну систему, мережеві комунікації, хмари, боти, тощо.

Основними цифровими технологіями сьогодні є BioTech, NanoTech, BlockChain, RetailTech, FinTech, LegalTech, Digital-marketing, Grid-технології, GovTech, e-ID. Серед яких найпопулярнішими в Україні інноваційними трендами сучасного соціально-економічного середовища є цифровими технології, товари, продукти, послуги та інструменти такі як: інтернет речей, електрокари, хмарні технології, 3D друк, Big data, BlockChain, RetailTech, FinTech, LegalTech, Digital-marketing, Grid-технології, GovTech, e-ID, TeleHealth, ePrescription, е-демократія, Digital-страхування, BioTech, NanoTech [6]

В основі побудови концептуальної схеми цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств лежить послідовність етапів, що розроблена німецькими економістами D. Schallmo, C. A. Williams & L. Boardman [10] у 2017 році та удосконалена елементами в розрізі соціального та індустріального блоку й зазначеними ключовими інструментами системи, яка дає можливість адаптувати діяльність промислових підприємств максимально ефективно та забезпечує гнучкість реагування управлінських рішень в трансформаційному середовищі.

Отже, на рис. 1. розглянута послідовність процесів становлення цифрових трансформацій в Україні та етапи формування концептуальної схеми цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств, ключові зміни та інструменти реалізації цифрових процесів.

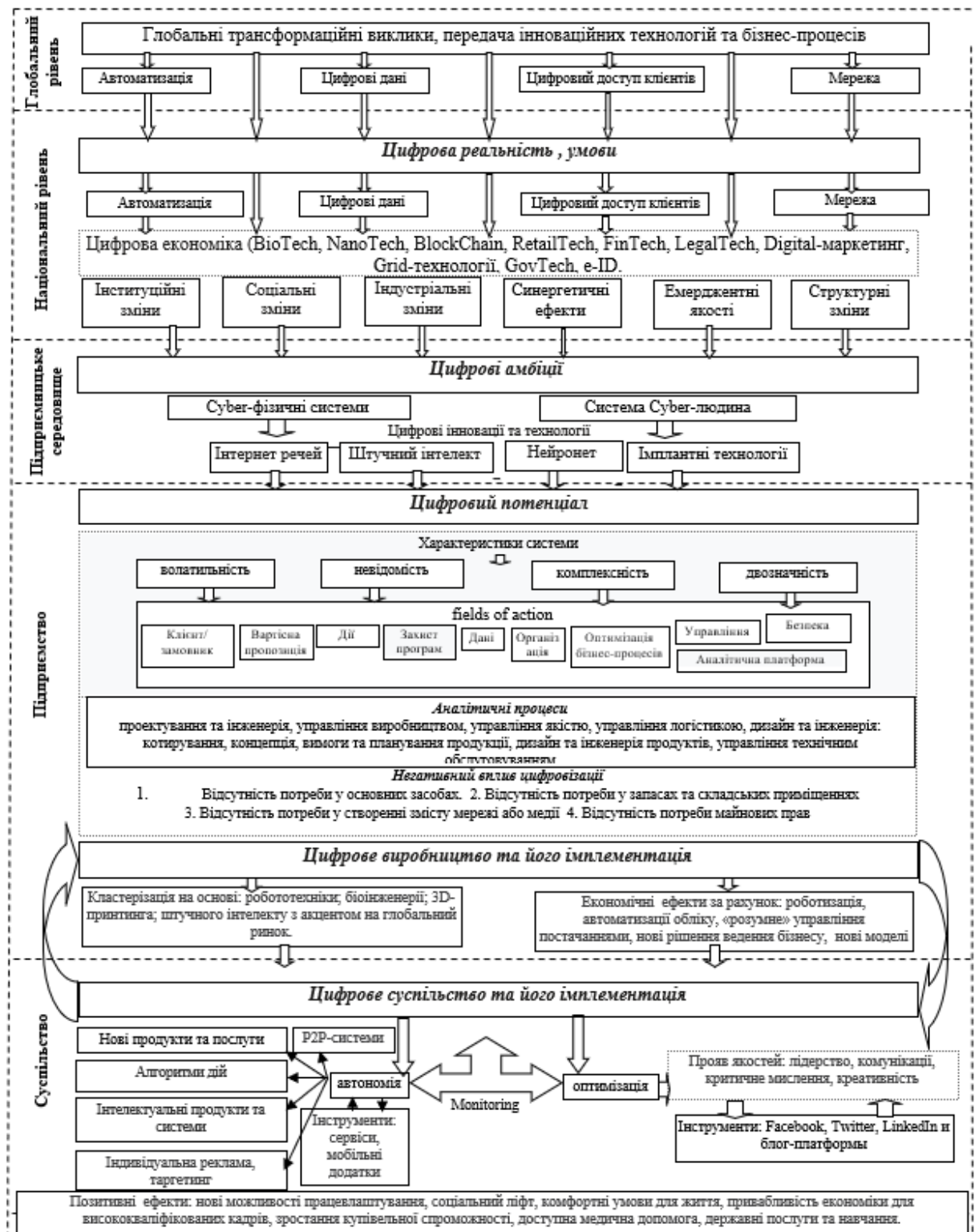

Рис. 1 Етапи формування концептуальної схеми цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств. Авторська розробка

Цифровізація як глобальний тренд світової економіки має значну кількість інтерпретацій та впливає на усі сектори національної економіки й економічної діяльності суб'єктів господарювання на основі цифрових технологій. Основними драйверами глобальних трансформаційних викликів є наявність в економічній системі інноваційних

технологій та бізнес-процесів, що мають ознаки прикладних інструментів, наприклад: мережі, цифрові дані, цифровий доступ клієнтів, автоматизація.

Ключовими інструментами цифрової трансформації національної економіки стають набір конкретних заходів і сервісів, наприклад цифрові дані. Це створення певної бази відцифрованих даних для полегшення їх обробки та аналізу, що мають на меті спрощення процедур прогнозування та прийняття управлінських стратегічних рішень. Автоматизація в контексті трансформаційних змін об'єднує в собі класичні технології та штучний інтелект. Таке поєднання і дозволяє працювати системі автономно й самоорганізовано.

Позитивними ефектами є зменшення помилок та інтенсифікацію бізнес-процесів із зниженням експлуатаційних витрат. Такі інструменти, як цифровий доступ клієнтів відкривають прямий доступ до клієнта через мобільну Інтернет мережу. Це спрощує процедуру та підвищує рівень прозорості та надання послуг. Мобільна та дротова мережа ланцюга доданої вартості дозволяє посилити комунікацію та синхронізувати роботу збутово-посередницьких ланцюгів. Позитивними характеристиками цифровізації мережі є інтенсифікація оборотів оборотного капіталу, зменшення часу виробництва та інноваційних циклів. Проте перелік інструментів цифровізації економіки постійно розширюється, так як економічній системі притаманні синергетичні та емерджентні характеристики.

Одним із прикладів цифрової трансформації є компанія Airbus, яка розробила біонічні компоненти літальних апаратів A350 – кронштейни біонічного типу, які пройшли успішно випробування. Вироблено кронштейн був на 3D-принтері з титанового порошку. Такий склад деталі дозволяє посилити функції міцності. До переваг застосування цифрових технологій у виробництві кронштейна для літака, слід віднести: скорочення витрати палива, зниження матеріаломісткості та ваги деталі (на 30%); мобільність виробництва (на місці).

На національному рівні інноваційні прикладні технології створюють Digital Reality, що характеризується інституціональними, соціальними, індустріальними змінами в суспільстві та державі, створюється «нова» економіка з цифровими характеристиками. Ключовими інструментами «Цифрової» економіки, на нашу думку, є BioTech, NanoTech, BlockChain, RetailTech, FinTech, LegalTech, Digital-маркетинг, Grid-технології, GovTech, e-ID. Впровадження таких технологій у державі змінює розуміння цифрової реальності не тільки уряду, а і суспільства в цілому.

При ефективному застосуванні та впровадженні в національній економіці інструментів цифрової реальності відбувається у підприємницького середовища прояв цифрових амбіцій.

Це наступний етап цифрової трансформації, до якого промислові підприємства адаптуються завдяки сприятливому підприємницькому середовищу. Рівень сприятливості задає готовність підприємницьких структур до змін та їх гнучкість.

Цифрові амбіції задають темп та визначають цілі трансформаційних змін, щодо часу, фінансів, простору, якості. Цифрова амбіція дозволяє обрати елементи, які будуть задіяні в конкретній бізнес-моделі промисловості. Наприклад, інтеграція цифрового і фізичного світу у системах CFS та CHS, про які йшлося раніше у статті. На цьому етапі трансформації завдяки цифровим інноваціям та технологіям може виникати «Інтернет речей», застосовуватись «Штучний інтелект», «Нейронет» тощо.

І тоді, промислові підприємства отримують сигнал взаємодії щодо встановленні пріоритетів бізнес-моделі на рівні свого цифрового потенціалу.

Цифровий потенціал це найкращі практики та виробничі фактори розвитку, що можуть сприяти цифровому процесу трансформації на промислових підприємствах. І тут

виникають серйозні питання системних характеристик щодо волатильності, невизначеності uncertainty, складності complexity, неоднозначності ambiguity усіх виробничих та бізнес-процесів на промислових підприємствах. Реалізація цифрового потенціалу визначається як початковий етап посттрансформаційної бізнес-моделі. З метою послаблення ризиків ефективної реалізації цифрового потенціалу слід здійснювати аналітичні процеси в розрізі таких складових: проектування та інженерія, управління виробництвом, управління якістю, управління логістикою, дизайн та інженерія: котирування, концепція, вимоги та планування продукції, дизайн та інженерія продуктів, управління технічним обслуговуванням. Для кожного елемента посттрансформаційної бізнес-моделі розробляються різні логічно об'єднані варіанти.

Окремо слід зазначити про наявні негативні результати становлення цифрової трансформації бізнес-моделі промислових підприємств:

1. Відсутність потреби у основних засобах;
2. Відсутність потреби у запасах та складських приміщеннях;
3. Відсутність потреби у створенні змісту мережі або медіа;
4. Відсутність потреби майнових прав.

Під час імплементації цифрового виробництва здійснюється аналіз варіантів дизайну посттрансформаційної бізнес-моделі, проводиться їх оцінка і порівняння з існуючою бізнес-моделлю та доопрацювання поетапне її супроводження. Здійснюється розробка варіантів дизайну в межах цифрової реалізації, бюджетування ресурсних можливостей промислового підприємства та розробляється процесна карта інтеграції інновацій на всіх етапах ланцюга доданої вартості.

Реверсним етапом трансформаційних змін у бізнес-моделях промислових підприємств є імплементація цифрового суспільства, коли під впливом нових продуктів та послуг створюються нові можливості для працевлаштування, соціального ліфта, комфортних умов для життя суспільства, посилюється привабливість економіки для висококваліфікованих кадрів, та відбувається зростання купівельної спроможності, стає доступною медична допомога, державні послуги та навчання. Такі характеристики трансформаційних змін у суспільстві одночасно змінюють і вимоги до промислового виробництва, що впливає на їх бізнес-модель.

Висновки. Отже, цифровізація бізнес-процесів та становлення цифрової економіки набуває особливої інтенсифікації, вона становиться все більш актуальною та необхідною. Проте, слід виважено ставитись до інформаційно-комунікаційних технологій, так як вони мають двобічний характер – як позитивний, так і негативний. Це стосується і конкретних обставин, і їх реалізації в конкретному місці, і звичайно економічних прибутків/збитків. Враховуючи те, що сьогодні в світі вже існує перший екземпляр квантового комп'ютера та здійснюються випробування інших, така революційна інновація може вплинути на перебіг інформаційно-комунікаційних подій. Тому головне місце в проекті «Цифрова адженда України – 2020» має зайняти саме кібербезпека національної економіки (особливо фінансового сектора), так як кібербезпека є гарантом в інформаційно-комунікаційних технологіях.

Отже, сучасне українське суспільство перебуває на новій стадії розвитку, де головну роль виконує інформація, а також економіка, що будується на ній. Сьогодні неможливо уявити галузь економіки та й людську діяльність в цілому, в якій би не застосовувалися комп'ютерна техніка та, відповідно, інформаційні системи та інформаційні технології.

Застосування сучасних інформаційних технологій дозволяє підвищити рівень інформаційного забезпечення процесів управління та його ефективність, а також несе важливу роль, оскільки без них економіка, бізнес, окремо взяті підприємства залишатимуться серед відстаючих. Новітні технології, зокрема боти та хмари, значно полегшують систему управління бізнес-процесами, дозволяють ефективніше та якісніше розв'язати поставлені завдання.

Список використаних джерел

1. Войнаренко М.П., Джулій Л.В., Кузьміна О.М., Янчук Т.В. Управління розвитком інноваційних бізнес-процесів за умов використання автоматизованих інформаційних систем. *Науковий журнал «Маркетинг і менеджмент інновацій»*. № 4. 2017. С. 133-148
2. Григорук П. М. Інформаційна технологія як інструмент підтримки прийняття маркетингового рішення *Праці Одеського політехнічного університету*. 2011. № 3. С. 170-176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Popu_2011_3_29
3. Довгань Л.С., Козинець А.В. Розвиток ІТ-сфери: проблеми та шляхи вирішення в забезпеченні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. *Збірник наукових праць молодих вчених НТУ України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»* № 12. 2018. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/viewFile/130936/126661>
4. Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020). Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти “цифровізації” України до 2020 року. *HITECH office*. 2016. 90 с. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: документ 67-2018-р., чинний, поточна редакція: прийняття від 17 січня 2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
6. Гурочкіна В.В., Кравченко Л.В., Гнатюк С.С. Цифровізація сучасного соціально-економічного простору: боти та хмари. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 6. Том 2. С. 35-39. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4069>
7. A Digital report from McKinsey & Co. URL: <https://www.mckinsey.com/ru/~/media/McKinsey/Locations/Europe%20and%20Middle%20East/Russia/Our%20Insights/Digital%20Russia/Digital-Russia-report.ashx>
8. The future of work in America. People and places, today and tomorrow. July 2019 URL: <https://www.mckinsey.com/~/media/mckinsey/featured%20insights/future%20of%20organizations/the%20future%20of%20work%20in%20america%20people%20and%20places%20today%20and%20tomorrow/the-future-of-work-in-america-full-report.ashx>
9. Porter M.E., Heppelmann J.E., How smart, connected products are transforming competition, *Harv. Bus. Rev.* (2014). doi:10.1017/CBO9781107415324.004.
10. Schallmo D, C. A. Williams & L. Boardman. Digital transformation of business models — best practice, enablers, and roadmap *International Journal of Innovation Management* Vol. 21, No. 8 (December 2017) 1740014 (17 pages) <https://doi.org/10.1142/S136391961740014X>